

دانشگاه گیلان

فرم طرح درس

اطلاعات اولیه درس

عنوان درس	مقطع	نام مدرس	زمان بندی هفتگی	نوع درس	تعداد واحد درس
زبان متون غنایی	دکتری	دکتر سیداحمد پارسا	15 هفته	اجباری ☐ + اختیاری ☐	2

محدوده علمی درس

پیش نیازها

- 1) پیش نیاز 1 لازم است دانشجو پیش زمینه ای از تقسیم بندی ادبیات به حماسی، غنایی، تعلیمی و نمایشی داشته باشد و با ژانر ادب غنایی آشنایی داشته باشد.
  - 2) پیش نیاز 2
  - 3) پیش نیاز 3
- *پیش نیازها لزومی ندارد حتماً دروس باشند؛ بلکه پیش دانسته‌ها یا ابزارها را هم می‌تواند شامل شود.

هم نیازها

ندارد

نرم افزار (مهارت های عملی) مورد استفاده در طول دوره

- 1) نرم افزار ----
- 2) مهارت ----

روش آموزش

سخنرانی پرسش و پاسخ + حل تمرین + کار عملی (آزمایشگاه یا کارگاه) کار با نرم افزار

منابع درس

- 1) مراجع 1: 1- آفاق شعر فارسی د. صبور 2- سیرغزل در شعر فارسی از د. شمیسا 3- تطور الغزل بین الجاهلیه و الاسلام از د. شگری فیصل 4- شعر بی دروغ شعر بی نقاب از د. زرین کوب 5- مقاصد الالحان از عبدالقادر بن عیسی ترجمه حافظ مراغی و تقی بینش 6- انیس العشاق از شرف الدین رامی 7- فن الهجاء و تطوره عند العرب، از ایلیا حاوی 8- الهجاء و الهجائون عند العرب از محمد حسن محمد 9- در جستجوی تصوف 10 - اللمع ابو نصر سراج توسی

- 2) مرجع 2: 1- انواع شعر فارسی از د. رستگار فسایی؛ 2- مقدمه ی بر طنز و شوخ طبعی در ایران از د. حلبی؛ 3- هجو در شعر فارسی از د. نیکو بخت 4- حبسیه سرایی در ایران از د. ظفری 5- مرثیه سرایی در ایران از د. امامی 5- منظومه های غنایی ایران، د. صورتگر 6- صور خیال در شعر فارسی از د. شفیع کدکنی 7- بلاغت تصویر از د. فتوحی 8- فرهنگ اصطلاحات عرفانی

اهداف درس

اهداف کلی

در پایان این درس، انتظار می رود شما:

- 1) بتوانید گستره ادب غنایی را ترسیم کنید و زیر مجموعه ها آن را بشناسید.
- 2) بتوانید نقش زبان و تفاوت آن را در ژانرهای ادبی تشخیص دهید و تفاوت زبان ادب غنایی را با زبان دیگر ژانرهای ادبی مستند بیان کنید
- 3) شمای کلی...زبان ادب غنایی. را درک کرده باشید؛
- 4) زمینه نظری ادب غنایی را فهمیده باشید و بتوانید آن را به طور عملی در متون درسی پیاده کنید؛
- 5) روابط بین زبان و ژانر ادبی را فهمیده باشید؛
- 6) بتوانید با استفاده از تصاویر و زبان غنایی متون ادب غنایی را تحلیل کنید.
- 7) بسامد ویژگی های زبان غنایی را با روش های آماری نشان دهید و به کمک نرم افزار Spss تحلیل کنید؛
- 8) در مواجهه با مسائل تصمیم گیری دنیای واقعی تفکری سیستمی داشته باشید.

مهارت‌هایی (شغلی، تحصیلی) که دانشجوی در پایان دوره فرا می گیرد

- 1) مدل سازی مسائل دنیای واقعی
- 2) قدرت درک و تحلیل متون غنایی با توجه به زبان به کار رفته در آنها
- 3) آمادگی علمی قدرت اجتهاد در متون غنایی

ارزشیابی درس

سایر روش های ارزشیابی	امتحان میان ترم	امتحان پایان ترم
کوئیز --- نمره حل تمرین --- نمره پروژه --- نمره نمرات تشویقی : --- نمره شامل مواردی نظیر: حل سؤالات چالشی، مطرح کردن مسائل و مباحث نو، ارائه یک خلاصه 2 الی 3	میان ترم 1 ☒ --- نمره میان ترم 2 ☒ --- نمره در هفته اول تاریخ و سرفصل های امتحانات میان ترم تعیین خواهد شد.	(---) نمره طبق تاریخ رسمی مندرج در تقویم آموزشی برگزار خواهد شد.

صفحه‌ای از مقاله‌ایی که کاربرد --- را نشان دهد و هر موردی که برای تشویق دانشجویان به مطالعه و تعمق بیشتر در نظر گرفته شود.		
--	--	--

سایر نکات	
(نکات خاصی که هر مدرس ممکن است برای درسی در نظر داشته باشد اما در این طرح درس پیش‌بینی نشده است.)	
آدرس‌های الکترونیکی لازم	
آدرس الکترونیکی برای تماس با استاد	Dr.ahmadparsa@gmail.com
آدرس فضای ابری که منابع و تکالیف قرار می‌گیرند	
ساعت مراجعه دفتری و رفع اشکال	
روز یکشنبه ساعت 4 با هماهنگی قبلی	
کلاس حل تمرین	
به فراخور زمان و نیاز کلاس، ممکن است در طول ترم جلسات حل تمرین و رفع اشکال با حضور استاد درس و یا استاد حل تمرین برگزار شود. حضور در این کلاس‌ها، مانند جلسات اصلی الزامی است. زمان و مکان تشکیل کلاس حل تمرین اعلام شود.	
قوانین	
(1) حضور در کلاس اجباری است. (2) قانون 2 (3) قانون 3	
تکالیف	
تکلیف کلاسی انتخاب یک متن غنایی و مشخص کردن مؤلفه های زبان غنایی در آن است. موعده تحویل تکلیف‌ها قبل از شروع کلاس در تاریخ مقرر تحویل است. برای تاخیرات حداکثر یک هفته‌ای نمره‌ای معادل حداکثر 20٪ نمره اصلی منظور خواهد شد. انتظار می‌رود هر هفته بین 6 تا 10 ساعت برای کار بیرون از کلاس صرف کنید.	

زمان بندی هفتگی

سرفصل ها باید برای 15 هفته تنظیم شوند. هر هفته ممکن است شامل 1 جلسه یا بیشتر باشد.

توضیحات ستون ها:

سرفصل ها: نام سرفصل ها و شماره فصول یا محدوده صفحات کتب منبع آورده شود.

ستون تکالیف: منظور از تکلیف، گزارش کار (آزمایشگاه یا کارگاه)، حل تمرین، پروژه کلاسی، جمع آوری داده، ترجمه، ارائه گزارش از مقالات علمی مرتبط و غیره است.

ستون نمره: درصد یا میزان نمره یا تعداد سؤال مورد انتظار از این سرفصل در امتحان، درج شود.

شماره هفته	سرفصل ها	تحویل تکالیف	تکالیف محوله پایان کلاس	نمره
1	نام سرفصل: -معرفی ژانرهای ادبی، تفاوت زبان ادب غنایی با دیگر ژانرهای ادبی، شناخت مؤلفه های زبانی ادب غنایی آدرس مباحث در کتب منبع: مطالب مرتبط در شماره ای 1 تا 5 مرجع یک	جلسه دوم	انتخاب یک متن غنایی و استخراج مؤلفه های زبانی مربوط به آن و تحلیل آنها	
2	نام سرفصل: زبان متون غنایی و گستردگی آن؛ گستره ادب غنایی؛ عرائس الشعر، عاشقانه سرهای مشهور ادب فارسی، آدرس مباحث در کتب منبع: 1 و 5 مرجع 2	تحویل تکالیف هفته 3	مقایسه زبان دو متن مربوط به دو ژانر مختلف با مثلاً زبان یک متن عاشقانه با یک متن حماسی	
3	نام سرفصل: صور خیال در ادب عاشقانه آدرس مباحث در کتب منبع: 6 و 7 از مرجع 2 و منبع 6 از مرجع 1	تحویل تکالیف هفته 4	استخراج صور خیال عاشقانه در یکی از متون به دلخواه، بررسی تحول صور خیال عاشقانه و نقش شرایط و دگرگونی های اجتماعی در دگرگونی های تصاویر عاشقانه	
4	نام سرفصل: بررسی وجوه اشتراک و افتراق زبان عاشقانه ها و عارفانه ها در ادب غنایی آدرس مباحث در کتب منبع: منبع 6 از مرجع 1 و منبع 8 از مرجع 2	تحویل تکالیف هفته 5	برگزیدن دو تن عاشقانه و عارفانه در یک برهه ی زمانی و بررسی وجوه اشتراک و افتراق زبان عاشقانه ها و عارفانه ها در آنها	

	<p>استخراج واژه ها و اصطلاحات مدحی در یکی از متون و مشخص کردن میزان تناسب زبان با اوصاف به کار رفته در رابطه با ممدوح.</p>	<p>تحویل تکالیف هفته 6</p>	<p>نام سرفصل: بررسی جایگاه مدیحه سرایی در ادب غنایی</p> <p>آدرس مباحث در کتب منبع: منبع: 4 از مرجع 1 و منبع 1 از مرجع 2</p>	<p>5</p>
	<p>برگزیدن فخریه های یک شاعر استخراج ویژگی های زبانی و تصاویر مرتبط با آن و بررسی میزان تناسب صفات منتسب با ممدوح</p>	<p>تحویل تکالیف هفته 7</p>	<p>نام سرفصل: فخر و دلایل استفاده شاعران از آن</p> <p>آدرس مباحث در کتب منبع: منبع: 1 از مرجع 2 و دیگر منابع مربوط به آن مانند پایان نامه ها، مقالات علمی پژوهشی و...</p>	<p>6</p>
	<p>مقایسه فخر و هجو و ارتباط آنها، بررسی هجو از نظر دینی، بررسی واژه های به کار رفته در هجو در یکی از متون.</p>	<p>تحویل تکالیف هفته 8</p>	<p>نام سرفصل: هجو و انواع آن در ادب فارسی</p> <p>آدرس مباحث در کتب منبع: 7 و 8 از مرجع 1 و منبع 3 از مرجع 2</p>	<p>7</p>
	<p>بررسی تطبیقی متونی با مضامین هجو، هزل و طنز از نظر زبانی</p>	<p>تحویل تکالیف هفته 9</p>	<p>نام سرفصل: طنز و انواع آن در ادب فارسی و مقایسه آن با انواع مشابه (هزل و هجو)</p> <p>آدرس مباحث در کتب منبع: منابع: 1 و 2 از مرجع 2</p>	<p>8</p>
	<p>بررسی شیوه های بیان حبسیه، سبک، زبان و صورخیال به کاررفته در آن و بیان تفاوتها و شباهتهای آن با دیگر موضوعات ادب غنایی در یک حبسیه.</p>	<p>تحویل تکالیف هفته 10</p>	<p>نام سرفصل: حبسیه سرایی در ادب فارسی و زندان نامه نوشتها</p> <p>آدرس مباحث در کتب منبع: منابع: 1 و 4 مرجع 2</p>	<p>9</p>
	<p>بررسی زبانی و محتوایی دو شکواییه ها در دو دوره مختلف و مقایسه آنها با هم.</p>	<p>تحویل تکالیف هفته 11</p>	<p>نام سرفصل: شکواییه در ادب فارسی</p> <p>آدرس مباحث در کتب منبع: 1 از مرجع 2 و مقدمه شعر خاقانی از د. مؤیدشیرازی</p>	<p>10</p>
	<p>بررسی زبانی و محتوایی دو ساقی نامه از دو شاعر مختلف در دو دوره متفاوت زمانی و مقایسه آنها با هم.</p>	<p>تحویل تکالیف هفته 12</p>	<p>نام سرفصل: بررسی زبان و سبک ساقی نامه ها</p> <p>آدرس مباحث در کتب منبع: تذکده میخانه از ملاعبدالنبی فخرالزمانی قزوینی، تذکره پیمانان از گلچین معانی و مقالات علمی - پژوهشی در این زمینه</p>	<p>11</p>
	<p>تحقیق در باره آغاز سوگند نامه نویسی، دلایل پیدایش آنها، نوع سوگندها و چرایی به کار گیری آنها در شعر</p>	<p>تحویل تکالیف هفته 13</p>	<p>نام سرفصل: بررسی زبان و سبک سوگند نامه ها و جایگاه آن در ادب غنایی</p> <p>آدرس مباحث در کتب منبع: انواع شعر فارسی از د. رستگار فسایی و مقالات علمی - پژوهشی و دیگر پژوهشهای مرتبط در این زمینه</p>	<p>12</p>

	تحقیق در باره وجوه افتراق و اشتراک مراثی درباری و شخصی از نظر زبانی	تحویل تکالیف هفته 14	نام سرفصل: بررسی زبان مراثی در ادب فارسی آدرس مباحث در کتب منبع: انواع شعر فارسی از د. رستگار فسایی و مقالات علمی - پژوهشی و دیگر پژوهشهای مرتبط در این زمینه	13
	بررسی عاشقانه ها در ادب عامه و تفاوتها و شبهاتهای آن با ادب رسمی	تحویل تکالیف هفته 15	نام سرفصل: زبان ادب غنایی در فولکلور آدرس مباحث در کتب منبع: فرهنگ عامیانه مردم ایران از هدایت، بررسی فرهنگ عامه ایران از د. بیهقی	14
	مقایسه زبانی یکی از موضوعات جلسات یک تا سیزده با همین موضوع در فولکلور	بررسی به صورت کنفرانسی	نام سرفصل: جلوه های ادب غنایی در فولکلور آدرس مباحث در کتب منبع: منابع شماره 14 و بررسی، توصیف و تحلیل علمی و ادبی امثال و حکم فارسی	15